

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ І ЗДОРОВ'Я
МЕДИЧНИЙ ЦЕНТР ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ
ТА СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ «КІНЕЗІО»**

**II ВСЕУКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ
«МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД У ФІЗИЧНІЙ
РЕАБІЛІТАЦІЙНІЙ МЕДИЦИНІ»**

26 травня 2023 р., м. Харків

Збірник наукових праць

Випуск 2

Харків – 2023

УДК 613.71

**Мультидисциплінарний підхід у фізичній реабілітаційній медицині
//Збірник наукових праць. – Харків, 2023. – Випуск 2. – 120 с. (укр.)**

Даний випуск збірки містить матеріали Всеукраїнської конференції «Мультидисциплінарний підхід у фізичній реабілітаційній медицині» (26 травня 2023 року, місто Харків)

У збірнику розміщено наукові тези викладачів, молодих вчених, аспірантів, магістрантів, здобувачів вищої освіти, докторантів, лікарів, функціонерів сфери фізичної терапії та фізичної культури та спорту.

Тематика збірника:

- Актуальні питання фізичної та реабілітаційної медицини.
- Актуальні питання фізичної терапії та ерготерапії.

Матеріали відображені в міжнародних наукометричних базах даних **Google Scholar**

Друкується в авторській редакції

©Національний фармацевтичний університет, 2023
©Автори, 2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Котвіцька А.А., в.о. ректора Національного фармацевтичного університету, доктор фармацевтичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, м. Харків, Україна.

Владимирова І.М., проректор ЗВО з науково-педагогічної роботи Національного фармацевтичного університету, доктор фармацевтичних наук, професор, м. Харків, Україна.

Таможанська Г.В., завідувач ЗВО кафедри фізичної реабілітації і здоров'я Національного фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, доцент, м. Харків, Україна.

Гончарук Н.В., доцент ЗВО кафедри фізичної реабілітації і здоров'я Національного фармацевтичного університету, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, м. Харків, Україна.

Мятига О.М., доцент ЗВО кафедри фізичної реабілітації і здоров'я Національного фармацевтичного університету, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, м. Харків, Україна.

Невелика А.В., старший викладач ЗВО кафедри фізичної реабілітації і здоров'я Національного фармацевтичного університету, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, м. Харків, Україна.

Відповідальний секретар: Козін С.В. викладач ЗВО кафедри фізичної реабілітації і здоров'я Національного фармацевтичного університету, кандидат педагогічних наук, м. Харків, Україна.

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ 1

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ

Бурлака І.С., Лукієнко О.В. НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЇ	7
Воронцов П.М., Леонтєва Ф.С., Туляков В.О. ДОПОВНЕННЯ МЕХЗЕНХІМАЛЬНИМИ СТОВБУРОВИМИ КЛІТИНАМИ АЛОІМПЛАНТАТІВ ПРИ ЗАПОВНЕННІ КІСТКОВОГО ДЕФЕКТУ ПРИСКОРЮЄ ВІДНОВЛЕННЯ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ	10
Ганчева О.В., Грекова Т.А., Мельнікова О.В., Каджарян Є.В. ЗНАЧЕННЯ КАРДІОРЕАБІЛІТАЦІЇ В КОМПЛЕКСНІЙ МОДЕЛІ ВТОРИННОЇ ПРОФІЛАКТИКИ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	13
Гонтар Н.М. ВІДТЕРМІНУВАННЯ ВВЕДЕННЯ МЕХЗЕНХІМАЛЬНИХ СТОВБУРОВИХ КЛІТИН ПРИ ЗАПОВНЕННІ КІСТКОВОГО ДЕФЕКТУ 3Д-ДРУКОВАНИМИ ІМПЛАНТАТАМИ НА ОСНОВІ ПОЛІЛАКТИДУ ТА ТРИКАЛЬЦІЙФОСФАТУ ПРИСКОРЮЄ ВІДНОВЛЕННЯ КІСТКОВОЇ ТКАНИНИ	15
Закаляк Н.Р., Андрусик О.Ф. ПРИНЦИПИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ АМПУТАЦІЇ НИЖНЬОЇ КІНЦІВКИ	18
Карабут Л.В. КІНЕЗІОТЕРАПІЯ У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ	20
Кононенко Н.М. МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНИЙ ПІДХІД ПРИ ПОСТІНСУЛЬТНІЙ НЕЙРОРЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ	22
Кудрявцева Т.О., Бурлака І.С., Абідова Т.С. ПРОБЛЕМИ ПАЦІЄНТІВ ІЗ ОСТЕОХОНДРОЗОМ ХРЕБТА	26
Левков А.А. ВАЖЛИВІСТЬ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ ДЛЯ ПОПЕРЕДЖЕННЯ УСКЛАДНЕНЬ ПІСЛЯ МАСТЕКТОМІЇ	30
Левков А.А., Гриженко А.Р. ДІАГНОСТИКА ПУХЛИНИ КІСТОК У ДІТЕЙ	32
Мятига О.М., Таможанська Г.В., Мятига Д.С. КЛІНІЧНИЙ РЕАБІЛІТАЦІЙНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ ПРИ БРОНХІАЛЬНІЙ АСТМІ У ДОВГОТРИВАЛОМУ ПЕРІОДІ	33
Рябова О.О., Жаботинська Н.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ НА БРОНХІАЛЬНУ АСТМУ	35
Хворост О.П., Опрошанська Т.В., Посохова І.Ю., Зудова Є.Ю., Леонтієв Б.С. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ ПРИРОДНИХ АНТИОКСИДАНТІВ В ВІДНОВЛЕННІ ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ РЯДУ ЗАХВОРЮВАНЬ	37
Штриголь С.Ю., Кіреєв І.В., Жаботинська Н.В. ПРОРИВ В СУЧАСНІЙ ФАРМАКОТЕРАПІЇ COVID-19: ПРЕПАРАТИ ДЛЯ АМБУЛАТОРНОГО ЛІКУВАННЯ	39
Ярошенко А.О., Шпичак О.С. АКТУАЛЬНІСТЬ СТВОРЕННЯ ЕКСТРАКТУ РІДКОГО З ПЛОДІВ КАЛИНИ ЗВИЧАЙНОЇ ЯК ЕФЕКТИВНОГО ЗАСОБУ ДЛЯ ВІДНОВЛЕННЯ ОРГАНІЗМУ	43
Khvorost O.P., Fedchenkova Yu.A.	

Мультидисциплінарний підхід у фізичній реабілітаційній медицині

СЕКЦІЯ 2
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

Артикова Д.Г. ЗАСТОСУВАННЯ БОТУЛІНОТЕРАПІЇ ПРИ СПАСТИЧНОСТІ	46
Артикова Д.Г. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ РОЗГИНАЛЬНИХ КОНТРАКТУРАХ ПРИ ПЕРЕЛОМАХ КОЛІННОГО СУГЛОБУ	49
Богданов Д.В., Горошко В.І. МЕХАНІЧНІ ФАКТОРИ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ ТРАВМАМ ОБЕРТАЛЬНОЇ МАНЖЕТИ ПЛЕЧА: РОЛЬ ЗОВНІШНІХ НАВАНТАЖЕНЬ, ПОВТОРНИХ РУХІВ ТА МЕХАНІЧНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ	53
Гноєвий О.В., Бакурідзе-Маніна В.Б., Неханевич О.Б. ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ РУХОВИХ РОЗЛАДІВ ПРИ НЕСТАБІЛЬНОСТІ ПЛЕЧОВОГО СУГЛОБА	58
Горошко В.І. ХАРАКТЕРИСТИКА МЕТАБОЛІЗМУ НЕЙРОМЕДІАТОРІВ ПРИ БОЛЯХ У ПОПЕРЕКОВІЙ ДІЛЯНЦІ	62
Дугіна Л.В. АНАЛІЗ САНАТОРНО-КУРОРТНОГО ЛІКУВАННЯ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ В ЧЕХІЇ	64
Жук Ю., Невелика А.В., Сутула О.В. ЕТІОЛОГІЯ, ПАТОГЕНЕЗ ТА ЛІКУВАННЯ СКОЛПОЗУ	67
Закаляк Н.Р., Семенишин Ю.І. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ ПІСЛЯ ОПЕРАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ ГЕМОРАГІЧНОГО ІНСУЛЬТУ	70
Зінов`єва А.В., Мятига Д.С., Мятига І.В. ПРИНЦИПИ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПРИ БРОНХІТІ	72
Ільєв Є.В. РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ЗАХОДИ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ	74
Камінська В.С., Мятига Д.С. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ КІФОТИЧНІЙ ПОСТАВІ	76
Кононенко Н.М. ІНДИВІДУАЛЬНА ПРОГРАМА РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ ІЗ НАДЛИШКОВОЮ МАСОЮ ТІЛА	78
Константинова І.А. ОСОБЛИВОСТІ РЕАБІЛІТАЦІЇ В РЕАНІМАЦІЙНОМУ ВІДДІЛЕННІ	80
Крюкова К.К., Невелика А.В., Сафронов Д.В. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ПРИ АТЕРОСКЛЕРОЗІ	83
Латогуз С.І. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ХВОРИХ, ЯКІ ПЕРЕНЕСЛИ ПОРУШЕННЯ МОЗКОВОГО КРОВООБІГУ	85
Левков А.А. ЕЛЕКТРОМІОСТИМУЛЯЦІЯ: ІННОВАЦІЙНА ТЕХНОЛОГІЯ В РЕАБІЛІТАЦІЇ	87
Левков А.А., Петренко В.А. ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ВИРАЗКОВІЙ ХВОРОБІ ШЛУНКУ ТА ДВНАДЦЯТИПАЛОЇ КИШКИ	89

Маркович О.В., Прокопчук В.Ю., Маркович Н.М. ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАЛЬНОЇ ГІМНАСТИКИ ДЛЯ ЗМЕНШЕННЯ ЗАСТІЙНИХ ПРОЦЕСІВ НА СУБКОМПЕНСОВАНІЙ СТАДІЇ ДОБРОЯКІСНОЇ ГІПЕРПЛАЗІЇ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ	91
Мацко М.В., Горошко В.І. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ З АМПУТАЦІЙНОЮ КУКСОЮ СТЕГНА	95
Мятига О.М., Таможанська Г.В., Мятига І.В. СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ГЕРАТРИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	98
Непом'ящий К.М., Гусєва К.О., Мятига І.В. ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ В ПРОЦЕСІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІСЛЯ ОПЕРАЦІЙ НА СУГЛОБАХ	100
Омельченко К. Е., Горошко В.І. ОСОБЛИВОСТІ ТА МОЖЛИВОСТІ ЕРГОТЕРАПІЇ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19	102
Подколзіна М.В. ДОСЛІДЖЕННЯ АСОРТИМЕНТУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ТА ДІЄТИЧНИХ ДОБАВОК В АПТЕЦІ, ЯКІ ЗАСТОСОВУЮТЬ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ COVID-19 В АМБУЛАТОРНИХ УМОВАХ	104
Рибка М.М., Коц Н.С. МЕТОДИ ДІАГНОСТИКИ СТАНУ ЗДОРОВ'Я СИНДРОМ АМНІОТИЧНИХ ПЕРЕТЯЖОК	107
Ромашко М.В., Горошко В.І. РЕАБІЛІТАЦІЙНА МЕТОДИКА ВИКОРИСТАННЯ ФАНТОМНОІМПУЛЬСНОЇ ГІМНАСТИКИ ТА МАСАЖУ НА РАНЬОМУ ЕТАПІ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ З АМПУТАЦІЯМИ НИЖНІХ КІНЦІВОК	109
Ступак А.О. МЕТОДИ ТЕСТУВАННЯ ПРИ АНКІЛОЗУЮЧОМУ СПОНДИЛОАРТРИТІ	112
Шкаберіна В.С., Горошко В.І. ЕФЕКТИВНІСТЬ ТОЧКОВОГО МАСАЖУ В ЛІКУВАННІ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ З ШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ У ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ	115
Штриголь С.Ю., Кіреєв І.В., Жаботинська Н.В. ОРГАНІЗАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ АКТИВНОСТІ У ЛЮДЕЙ СТАРШОГО ВІКУ	118

СЕКЦІЯ 1
АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ
НЕТРАДИЦІЙНІ МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЇ

Бурлака І.С., Лукієнко О.В.

ПВНЗ «Харківський міжнародний медичний університет» м. Харків, Україна
is_burlaka@ukr.net

Вступ. Однією з основ нетрадиційних методів оздоровлення є використання зовнішніх природних засобів, до яких відноситься фітотерапія – метод лікування лікарськими рослинами, з яких виготовляються фітозбори, трав'яні чаї, олійні витяжки, напари, настоянки, мазі. Нетрадиційна (народна) медицина – це сума всіх знань і практичних методів, що застосовуються для діагностики, профілактики й ліквідації порушень фізичної і психічної рівноваги, які ґрунтуються винятково на практичному досвіді та спостереженнях, що передаються з покоління в покоління як в усній, так і в письмовій формі. Люди лікувалися засобами народної медицини здавна і будуть застосовувати їх у комплексному з традиційними методами лікування надалі. Гострі респіраторні захворювання (ГРЗ) – це інфекційно-запальні хвороби з переважним ураженням слизових оболонок верхніх дихальних шляхів. Серед усіх форм цих патологій хвороби верхніх дихальних шляхів та носоглотки мають найбільше поширення. Вони стабільно займають перше місце як причина тимчасової втрати працездатності працюючими. Основні симптоми ГРЗ – гостре нездужання, лихоманка, ломота в кістках та м'язах, нежить, кашель, біль при ковтанні. У той самий час нерідко хворі з ГРЗ до лікарів не звертаються, лікуються самі, зокрема і «народними засобами», інколи ж переносять хворобу «на ногах». У ряді випадків це призводить до ускладнень, хронізації запального процесу, до утворення вогнищ хронічної інфекції з усіма наслідками, що звідси випливають. Неускладнені ГРЗ можна лікувати в домашніх умовах, забезпечуючи ізоляцію пацієнта та належний догляд. Потрібний постільний режим протягом періоду лихоманки. Приміщення слід регулярно провітрювати, проте повітря має бути теплим. У дебюті гострі захворювання верхніх дихальних шляхів мають багато спільного, тому превентивне лікування може бути однотипним. Рано розпочата фітотерапія може обірвати чи полегшити хворобу, тому актуальним є розробка складу нових зборів з рослинної сировини, яка виявляє багатофункціональну дію.

Метою роботи було виявлення особливостей застосування фітотерапії при гострих респіраторних захворюваннях та визначення її ефективності на організм людини з метою профілактики та оздоровлення.

Матеріали та методи. Теоретичний аналіз та узагальнення наукових розробок у цьому напрямі з літературних джерел та інтернету.

Результати та їх обговорення. Групи рослин, що застосовуються при лікуванні ГРЗ. При лікуванні ГРЗ можуть бути ефективними лікарські рослини наступних груп:

1. Антимікробної (фітонцидної) дії – ганусу плоди, багна болотяного пагони, материнки трава, звіробою трава, ялівцю плоди, чебрецю трава, шавлії листя, евкаліпту листя, фенхелю плоди.

2. Обволікаючої, пом'якшувальної дії – алтеї корені, мати-й-мачухи листя, подорожника листя, ісландський мох, коров'яку квітки, конюшини лучної квітки, медунки лікарської трави.

3. Протизапальної дії – солодки корені, липи квітки, оману кореневища та корені, календули квітки, ромашки квітки, шавлії листя, подорожника листя, мати-й-мачухи листя, звіробою трава, перстачу корені.

4. Відхаркувальної дії – фіалки трава, синюхи кореневища з коренями, оману кореневища з коренями, солодки корені.

5. Бронхолітичної дії - ганусу плоди, чебрецю трава, материнки трава, багна болотяного пагони.

6. Потогінної дії – липи квітки, бузини квітки, малини плоди, журавлини плоди, калини плоди.

7. Седативної дії – валеріани кореневища з коренями, синюхи блакитної кореневища з коренями, собачої кропиви трава, півонії кореневища з коренями.

8. Вітамінної дії – шипшини плоди, смородини плоди, калини плоди, горобини плоди. Корекція імунітету.

Даний напрямок лікування ГРЗ також краще реалізовувати за допомогою лікарських рослин.

1. Інтерфероностимулятори: мати-й-мачуха, подорожник, цетрарія ісландська.

2. Активатори фагоцитарної активності макрофагів: арніка гірська, астрагал, бурачник, володушка, кропива дводомна.

3. Кремнійорганічні кислоти, що стимулюють вироблення інтерлейкіну I: гірчак пташиний (спориш), кропива, пирій, реп`яшок, хвощ, хміль та ін.

4. Стимулятори місцевого імунітету, що містять та концентрують цинк: ганус, арніка, вахта, спориш, береза, золотарник, кукурудзяні приймочки, шавлія та ін. У комплексі лікувальних заходів здавна використовувалася парна лазня, що сприяє поліпшенню кровообігу в слизових оболонках дихальних шляхів і носоглотки, що надає бронхолітичну, відхаркувальну, потогінну дію, які посилюються при використанні настоїв з рослин, що зазначені вище. Дієта повинна включати продукти, що легко засвоюються, багаті амінокислотами і вітамінами. Необхідно збільшити обсяг пиття до 2-3 літрів, показані мінеральні води та соки.

Висновки. 1. Проаналізувавши матеріали даного дослідження було виявлено особливості використання фітотерапії та її ефективність на організм людини з метою профілактики та оздоровлення при гострих респіраторних захворюваннях.

2. Застосування будь-яких лікарських рослин при лікуванні гострих респіраторних захворювань можливе лише за призначенням лікаря і в жодному разі не повинно замінювати інше призначене їм лікування. Самостійно скористатися запропонованими рецептами можна лише для полегшення стану в період до звернення до лікаря, якщо негайно звернутися за медичною допомогою немає жодної можливості, і тільки в тому випадку, якщо ви точно знаєте, що у вас немає алергічних реакцій на рослини, що використовуються, і немає інших протипоказань до їх застосування.